

JO, TAK JĀ• SI VZPOMĀ•NĀ•M.... 2

NedĀ•le, 01 zĀ•Ā™Ā- 2013

KdyĀ¾ hledám své nejstarší vzpomínky, zjišuji, Ā¾e jich moc nemám. Vybavuje se mi babiĀ•Āin pes PunĀ•huĀ•atý oĀ™ech, který miloval snĀ•h. VĀ¾dycky, kdyĀ¾ kaĀ¾dý rok poprvé napadl, válel se v nĀ•m jako blázen. Jednou jsem se rozhodla, Ā¾e na PunĀ•ovi pojedu z nĀ•pu...

ChtĀ•la jsem takhle sjet z pomĀ•rnĀ• vysokých (pro malé dĀ•tĀ•) schodĀ• u vchodu do domu. JenĀ¾e - PunĀ•a byl jiného. Sedl si na zadek a já se skutálela dolĀ•... A tenkrát jsem vidĀ•la nĀ•co, co uĀ¾ nikdy ne - ten pes se mi na plnou hubu smál! Kousek od tĀ•ch schodĀ• bylo klasické hnojštĀ•, po kterém se promenadovaly slepice. Od chodníku ke dveĀ™ím bylo oddĀ•leno dlouhým dĀ™evĀ•ným bidlem, dospĀ•lému po kolena, mnĀ• k pasu… Jednou jsem se pĀ™es nĀ• pĀ™evĀ•ila, hlavou napĀ™ed - a bradou to vzala o betonový okraj hnojštĀ•. JeštĀ• teĀ• cítím skousnutý jazyk otekou Ā•elist... Za plotem zaĀ•ínal zĀ™ejmĀ• stršnĀ• divoký svĀ•t, kam mĀ• babiĀ•ka moc pĀ™mi hlídání nepou vĀ•dĀ•la proĀ•. Za brankou byla cesta a za cestou potok, hluboký asi metr dvacet, s kolmými, kamením vyzdĀ•nými bĀ™ehy. Fascinovalo mĀ•, kdyĀ¾ jsem se pomalinku, kousek po kousku, sunula špiĀ•ky nohou pĀ™es okraj – dál a dál. JeštĀ• kousek, ještĀ• kousek, neĀ¾ pĀ™ijde ten dĀ•sivý okamĀ•ik, kdy spadnu do vody… Moc jí tam neb byla smrdutá, plná pulcĀ• a Ā¾ab a já v tu chvíli zaĀ•ala vĀ™ískat jak opice a dĀ•deĀ•ek, o 66 let starší neĀ¾ já, mĀ• zachraĀ•ovat. Za Ā•as mi otrnulo a zkusila jsem záĀ•itek znovu. Dnes bych se nepustila do Ā¾ádné aktivity, kdy jen trochu hrozí, Ā¾e ztratím kontrolu - nikdy bych neskákala na gumĀ•, z padáku a tak. Jedna z nejstarších vzpomínek je ta, kdy jsme s našimi sousedy byli v zoologické zahradĀ• na KopeĀ•ku v Olomouci. Nepamatuji si jediné zvíĀ™e, jen to, Ā¾e jsem tam dostala cukrové korále a vydrĀ•ely mi celou cestu domĀ•. ZĀ™ejmĀ• jsme tam byli spoleĀ•nĀ• se sousedovic synem na koĀ•árku, protoĀ¾e i kdyĀ¾ jsem dávno chodila, vybavuji si, Ā¾e kousek od domova, uĀ¾ se smrákalo, jsem leĀ¾e vezla se na nĀ•m, koukala na oblohu a pĀ™mi tom rovnou z krku cumlala ty korále… Do školky jsem nechod hlídala mĀ• babiĀ•ka s dĀ•deĀ•kem. Po obĀ•dĀ• jsem mĀ•la spát u nich v kuchyni, stála tam postýlka se síĀ•ovými postranicemi, já místo spaní strkala nohy do tĀ•ch ok, houpala si prsty a sledovala, jak babiĀ•ka myje ve škopku nádobi a Ā•as od Ā•asu na mĀ• houkne. KdyĀ¾ jsem se hodnĀ• nudila, snesl dĀ•deĀ•ek z pĀ•dy ruĀ•nĀ• dĀ•lané houpací kohouty a já se v houpala aĀ¾ do maximálního záklonu a pĀ™edklonu, uĀ¾ivala si chvíli tĀ•snĀ• pĀ™ed tím okamĀ•ikem, neĀ¾ se pĀ™evrátí nad tím tak pĀ™emýšlím, holdovala jsem tehdy jistým dávkám adrenalinu... Z toho jsem vyrostla, zĀ™ejmĀ• s nar svých dĀ•tí. Pamatuji si taky, jak jsem vidĀ•la tátu dvakrát breĀ•et, jednou, kdyĀ¾ mu umĀ™ela jeho babiĀ•ka, která ho vychovávala, kdyĀ¾ jeho máma musela vydĀ•lávat jako zadluĀ•ená vdova na Ā¾ivobytí. Podruhé mĀ•la jeho maminka infarkt a on mi vysvĀ•tloval, co se stalo jejímu srdci. MĀ•la jsem asi Ā•tyĀ™i roky a utírala jsem mu dlanĀ•mi slzy… BabiĀ•ka to p a já si tenkrát poprvé trochu uvĀ•domila, Ā¾e táta není obr, co zaĀ¾ene všechno zlé. V posteli se mnou spával méĀ•a ze Ā¾lutého plyše, sestra mu pozdĀ•ji ukroutila obĀ• oĀ•i. KdyĀ¾ jsme vyklízeli pozĀ•stalost po prarodiĀ•ích, našla jsem ho zaprášeného na pĀ•dĀ•. I kdyĀ¾ byl dost olysalý, vyprala jsem ho, pĀ™išila mu místo oĀ• knoflíky a nĀ•jaký Ā•as si s ním hrával i mĀ• starší syn. Pamatuji se, Ā¾e u babiĀ•Āina domu byla malá zahrádka a si tam sama chodila trhat mrkev. PĀ•da tam byla za generace tak vyhnojená, Ā¾e kdyĀ¾ jsem se zapĀ™ela jednou rukou o zem a druhou táhla mrkev, ta zapĀ™ená ruka mi Ā•asto zajela aĀ¾ po loket do kypré humusovité hlíny. Co uĀ¾ si nepamatuji, ale co mi vyprávĀ•li, je, Ā¾e jsem byla hodnĀ• zvĀ•davá a spoleĀ•enská. Šel–li nĀ•kdo kolem plotu, dávala jsem se s ním hned do Ā™eĀ•i, a kdyĀ¾ se nabídl, Ā¾e si mĀ• vezme s sebou, ochotnĀ• jsem natahovala ruku… A taky j byla Ā•istotná. KdyĀ¾ mĀ• poprvé vzali k máminé sestĀ™e do nového panelového bytu, byla jsem uchváčena. HlavnĀ• splachovacím WC, my totiĀ¾ bydleli v domĀ• bez koupelny. Suchý záchod na dvoĀ™e a veĀ•er vaniĀ•ka v kuchyni. U tety jsem proto co chvíli chodila kontrolovat tu bájeĀ•nou místnost. KdyĀ¾ se po mnĀ• pak šla máma podívat, zjistila, Ā¾e si malém „umyvadelku“ cachtám ruĀ•iĀ•ky. Ale to uĀ¾ jsou vzpomínky pouze zprostĀ™edkované. VlastnĀ• ještĀ• jedna poslední osobní. Jsem levaĀ•ka a naštĀ•stí uĀ¾ jsem vyrĀ•stala v dobĀ•, kdy se upustilo od násilného pĀ™ecviĀ•ování levorukosti. KromĀ• mého strejdy. Ten, jak vidĀ•l, Ā¾e nĀ•co drĀ•ím v levaĀ•ce, strkal mi pĀ™mi návštĀ•vách mou levou ruku za gumu punĀ•ocháĀ• nebo teplákĀ•, abych ji nemohla pouĀ¾ívat. A pak mi taky bral mou lahviĀ•ku s Ā•ajem, kterou jsem vĀ¾dycky pila na noc. ÚplnĀ• Ā•ivĀ• vidím, jak jsem se letĀ•la schovat za babiĀ•Āinu pokaĀ¾dé, kdyĀ¾ s tetou pĀ™ijeli na návštĀ•vu. VnitĀ™nĀ• jsem vĀ•dĀ•la, Ā¾e to strejda dĀ•lá z legrace, ale souĀ•a pociĀ•ovala takovou jakousi vnitĀ™ní hrĀ•zu z toho, Ā¾e nĀ•kdo narušuje mĀ•j svĀ•t a mé rituály a návyky. VĀ•era pĀ™ekvapil mĀ•j 21letý syn. NĀ•jak pĀ™išla Ā™eĀ• na vzpomínky a on mi Ā™ekl, Ā¾e si vĀ•bec nepamatuje, Ā¾e by dĀ•tství nĀ•jak vĀ•novala, Ā¾e si pamatuje jen akce s dĀ•dou... To mĀ• docela dostalo, protoĀ¾e jsem ním odmala tvoĀ™ila, k zpívala, recitovala, stavĀ•la ze stavebnic, chodila po procházkách… prostĀ• uĀ•itelské dĀ•tĀ•. PamĀ•Ā• je ale nevyzpytatelná. Tak jen doufám, Ā¾e se na mĀ• s postupujícím vĀ•kem moc nepodepíše skleróza, kterou máme pĀ•knĀ• posichrovanou v rodinné anamnéze, a Ā¾e vĀ¾dycky dobĀ™e trefím domĀ•... IVA